

تخصیص بی‌رویه بودجه و نادیده گرفتن نیازهای مردم

در سخنرانی اخیر رئیس‌جمهور در مجلس، به نظر می‌رسید که او در پاسخ به درخواست‌ها برای افزایش حقوق کارکنان دولت و اقشار کم‌درآمد، از کمبود منابع مالی و نبود راه‌حل مناسب برای تأمین این حقوق‌ها صحبت کرده است. چند نکته انتقادی در این راستا به سخنان دکتر پزشکیان قابل مطرح است، و از رئیس‌جمهور انتظار می‌رود که با نگاهی دقیق‌تر به وضعیت اقتصادی کشور و تخصیص بودجه توجه و تمرکز داشته باشد.

یکی از مهم‌ترین مسائلی که رئیس‌جمهور باید به آن توجه کند، تخصیص بی‌رویه بودجه به دستگاه‌ها و نهادهایی است که به‌صورت عملی، کارایی و بهره‌وری لازم را ندارند. در حالی که در بسیاری از بخش‌ها، منابع مالی با کمبود مواجه هستند و فشارهای اقتصادی بر دوش مردم احساس می‌شود، بخش‌های دولتی بسیاری هنوز در دریافت بودجه‌های کلان هستند که اثرگذاری مثبتی در توسعه کشور ندارند. بنابراین، به‌جای ادامه تخصیص این منابع، باید بازنگری جدی در تخصیص بودجه‌ها انجام شود. اگر از هر قطعه‌ای که منابع مالی تأمین کرده‌اید، برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و تأمین حقوق کارکنان استفاده کنید، می‌توان این منابع را به‌درستی به کار گرفت.

سخنان رئیس‌جمهور درباره "کمبود منابع" را می‌توان از جنبه‌های مختلف بررسی کرد، اما به‌نظر من، پیش از درخواست برای منابع مالی جدید، باید به مسئله بهره‌وری در دستگاه‌های دولتی پرداخته شود. کشور به منابع جدید نیاز ندارد؛ بلکه باید به‌طور مؤثر از منابع موجود استفاده کند. اگر بهره‌وری در بخش‌های دولتی و نهادهای مختلف افزایش یابد، بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور حل خواهند شد.

ادامه در صفحه ۲

سند دولت برای ۱۴۰۵ آتش تورم را فروکش می‌کند؟

روز دفاع از لایحه بودجه

جلسه علنی مجلس به ریاست محمدباقر قالیباف برگزار شد و بررسی گزارش کمیسیون تلفیق در مورد کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور در دستور کار نمایندگان قرار گرفت.

در جلسه دیروز همچنین رئیس‌جمهور به منظور دفاع از کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ در صحن علنی مجلس شورای اسلامی حضور پیدا کرد.

لازم به ذکر است که پزشکیان سه شنبه هفته گذشته لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ را تقدیم هیات رئیسه مجلس کرد.

رئیس‌جمهور در جریان دفاع از لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ در صحن علنی مجلس، با یادآوری اینکه توجه به جلوگیری از تورم از نکاتی است که دولت در تنظیم لایحه بودجه در نظر گرفته است، توضیح داد: دولت در کنار تلاش برای نظم‌بخشی به بانک‌ها تلاش کرد در لایحه سال آینده کسری بودجه نداشته باشد و به همین دلیل دولت فقط ۲ درصد بودجه خود را اضافه کرد.

پزشکیان به اشاره به اینکه بسیاری از هزینه‌های دستگاه‌ها را کم و تعدادی از ردیف‌های اعتباری غیرضرور را حذف کردیم، افزود: این به بعد فقط بر اساس بودجه‌ریزی عملیاتی به دستگاه‌ها بودجه اختصاص می‌یابد. بودجه انضباطی و بدون کسری دولت آتش تورم را کم‌رنگ و تاحدی گرانی‌ها را کنترل می‌کند.

پس از دفاع رئیس‌جمهور از کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه در خطراتی تأکید کرد: متأسفانه میزان واقعی فروش نفت مشخص نبوده و وقتی از میزان واقعی فروش نفت خبری نباشد، کنترل و نظارت بر بودجه نیز عملاً ممکن نخواهد بود.

همچنین محسن زنگنه از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه در تذکری خطاب به رئیس‌جمهور گفت: کسانی که این متن‌ها را برای شما نوشته‌اند و توضیحاتی که درباره بودجه داده‌اند، یا بودجه را نخوانده‌اند یا دانسته به رئیس‌جمهور خیانت کرده‌اند. لایحه بودجه ۱۴۰۵ هیچ ارتباطی با برنامه هفتم ندارد و حتی در تضاد کامل با اهداف آن است.

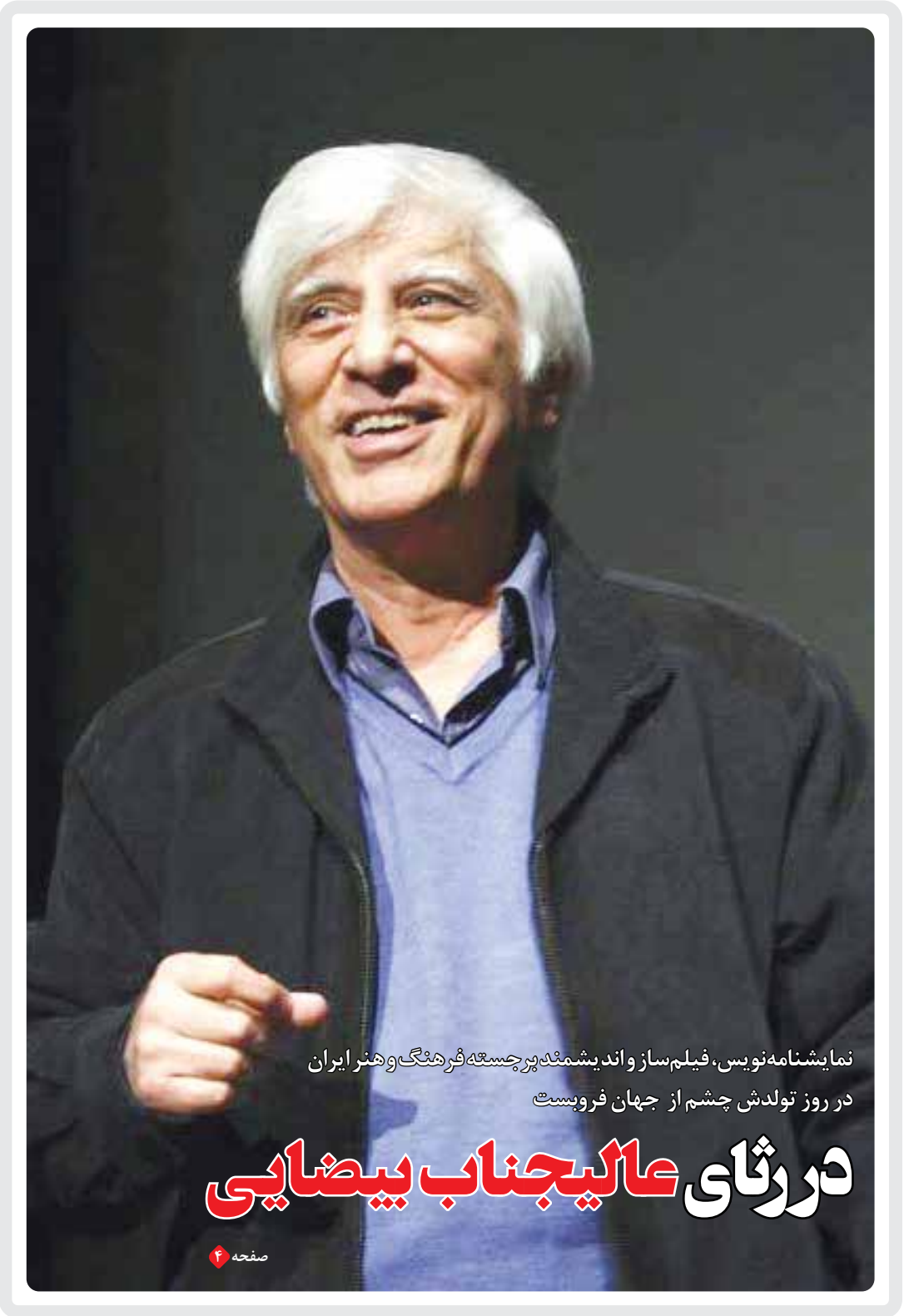
شرح در صفحه ۲

میراث مصباحین در مدیریت زاکانی و سرنوشته تراژیک مجسمه‌ها

چرا شایور اول به پارکینگ شهرداری تبعید شد؟

شرح در صفحه ۲

در روز تولدش چشم از جهان فرو بست

دولت برنامه‌ای برای ثبات قیمت کالاها هم ندارد چه برسد به کاهش عقب‌ماندگی حقوق کارگران هر سال بیشتر از پارسال

شرح در صفحه ۱

عقب افتادگی بودجه از همسایه‌ها

هستیم که می‌تواند سایه فشار را از دوش ما بردارد و این در حالیکه همسایگان ما و کشورهای منطقه از منطق بسیار متفاوتی پیروی می‌کنند.

هیچ خبری از برنامه‌های اقتصادی نیست و فقط شعار و سخنرانی داریم

این تحلیلگر امور اقتصادی در ادامه گفت: «در این که آقای پزشکیان مقصر است و نمی‌تواند تمامی تقصیرها را به گردن جنگ و تحریم بیندازد شکی وجود ندارد اما مشکلات زیرساختی دولت تا حدی است که از دید من دولت تعطیل شده است. تا همین چند دهه پیش اقتصاد ایران معمولاً بین سیزدهمین تا هفدهمین اقتصادهای دنیا قرار داشت. حالا در چه جایگاهی قرار داریم؟ اکنون چهل و پنجمین هستیم؟ به جای تأکید بر سیاست‌های اشتباه و بی فایده اقتصادی باید روی تغییر سیاست و به‌تمرکز شویم. یکی از مشکلات اساسی کشور ما در بخش مالیات‌ها است که به جای تمرکز بر الیگارش‌ها و نهادهای بیفایده، بار فشار مالیاتی بر دوش شهروندان عادی افتاده است. نمی‌شود که ارزش حقوق کارمندان و کارگران نصف شود، تورم هم افزایشی باشد بار مالیاتی هم بر شهروندان تحمیل شود. در ایران حقوق ماهانه ۱۰۰ دلار و در عراق این عدد تا ۷ برابر است. این‌ها را هم باید در نظر بگیریم و متوجه می‌شویم این مقایسه تلخ است اما اشتباه نیست. مشکل این روزها این است که اصلاً از نیم دولت پرسیده نمی‌شود چه برنامه‌ای دارد و اصلاً قرار است چگونه این برنامه‌ها محقق شود؟ خبری از برنامه نیست. فقط شعار می‌بینیم و سخنرانی.»

اما این‌ها چقدر اثربخش و کارآمد هستند؟ حتی مجلس هم نتوانسته این طور که انتظار می‌رود قوی ظاهر شود. متأسفانه در کشور ما، نه دولت درست به وظایف خود عمل می‌کند و نه مجلس. مشکل امروز کشور ما این است که هیچکس مسئولیت نمی‌پذیرد.

وی افزود: «دولت اصلاً پولی ندارد که بخواهد هزینه کند. مشکلات مرتبط با بودجه بسیار زیرساختی‌تر و اساسی‌تر از این جنگ‌هایی است که در فضای رسانه‌ها و به شکل علنی می‌بینیم. متأسفانه در عرصه دیپلماسی هم همین رفتار را داریم و به جای تصمیم‌گیری‌های سریع و ضربتی مدام در حال تلف کردن وقت و از دست دادن موقعیت‌هایی

عدد حدود ۴۰ الی ۵۰ درصد است و میانگین جهانی این عدد نیز ۲۵ درصد است. بنابراین ما زیر میانگین جهانی قرار داریم. بنابراین، دولت ما نسبت به اقتصاد بین الملل، حجم اقتصادی کوچکی دارد.»

وی افزود: «به طور کلی بودجه کشور ما نسبت به اقتصاد و درآمدهای ارزی و نسبت به همسایگان از هر زاویه‌ای که نگاه می‌کنیم، ضعیف است. در علم اقتصاد هیچ چیز را نمی‌توان به طور مطلق رد کرد یا تأیید کرد. هر شاخصی را می‌توان بر اساس چشم اندازی جدید مورد بررسی قرار داد و رد یا تأیید کرد. وقتی قیمت دلار بالا می‌رود کل اقتصاد تحت تأثیر قرار می‌گیرد. این که برخی استدلال می‌کنند ما در بحث بودجه و رشد و توسعه از برخی همسایگان از جمله عراق عقب افتاده‌ایم را درست می‌دانم. این یک معیار ملموس و واقعی است که افراد جامعه به راحتی می‌توانند مشاهده کرده و تشخیص دهند وضعیت چگونه است.»

نهاد دولت به شدت تضعیف شده است

این اقتصاددان در ادامه گفت: «متأسفانه به بودجه هم مثل بسیاری از موارد دیگر بیش از آن که ملی و توسعه‌ای نگاه شود، سیاسی نگاه می‌شود. باید به بودجه از نگاه کلان نگاه کرد. در نگاه کلان، کاملاً مشخص است که طی سال‌های گذشته، نهاد دولت در کشور ما به شدت تضعیف شده است. نه تنها در مورد بودجه، بلکه درباره بسیاری از موارد دیگر هم که نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که فقط شبهی از دولت باقی مانده و مشکل اصلی همین است. این همه شورا، نهاد و سازمان‌های تصمیم‌گیری دولتی داریم

از زمانی که بودجه سال ۱۴۰۵ تقدیم مجلس شده است، بحث‌ها و استدلال‌های گوناگونی درباره این بودجه مطرح است اما یکی از جدیدترین بحث‌ها، مقایسه بودجه ایران با دیگر کشورها است. برای مثال گفته می‌شود در شرایطی که ایران بودجه ۴۰ میلیارد دلاری دارد، بودجه ترکیه ۴۵۲ میلیارد دلار، عربستان ۳۵۰ میلیارد دلار، کره جنوبی ۵۴۲ میلیارد دلار و عراق ۱۵۳ میلیارد دلار است.

به گزارش فرارو، برخی اقتصاددانان معتقدند بودجه ایران را نباید با دیگر کشورها مقایسه کرد اما برخی می‌گویند این مقایسه اشتباه نیست و می‌توان به بررسی عواملی پرداخت که در شکل دهی بودجه کشور نقش دارند. احسان سلطانی، پژوهشگر و تحلیلگر حوزه اقتصاد در گفتگو با فرارو به بررسی این موضوع پرداخته است:

احسان سلطانی به فرارو گفت: «این که بودجه کشور ما در مقایسه با کشورهای منطقه و حتی کشورهای همسایه پایین است، امری کاملاً صریح است. حتی مقایسه بودجه کشور ما با دیگر کشورها، اقدام نادرستی نیست. چرا که هزینه‌های کشور ما با دلار محاسبه می‌شود و در نتیجه از اقدامات عمرانی تا سرمایه‌گذاری خرید و هزینه‌های کشور با دلار انجام می‌شود. نکته دیگر این است که ما بودجه دولت را بر اساس نرخ GDP (تولید ناخالص داخلی) که بررسی می‌کنیم متوجه می‌شویم که این میزان در کشور ما در مقایسه با دیگر کشورها چقدر عجیب است. ایران در آمارهای اقتصادی جهانی پایین‌ترین آماری را دارد. در کشور ما این نرخ حدود ۱۳ درصد است در حالی که در کشور فرانسه این

رئیس‌جمهور در پیامی درگذشت زنده‌یاد بهرام بیضایی هنرمند و کارگردان برجسته سینما و تئاتر ایران را تسلیت گفت.

به گزارش ایسنا، مسعود پزشکیان در پیام خود ضمن تسلیت درگذشت این هنرمند و کارگردان برجسته سینما و تئاتر ایران به خانواده محترم ایشان، جامعه هنری و فرهنگی کشور تصریح کرد: بی‌تردید، آثار ماندگار خالق «روز واقعه» سرمایه‌ای ماندگار برای فرهنگ ایران‌زمین و بخشی ارزشمند از میراث فکری و هنری این مرز و بوم به‌شمار می‌آید و در گذر زمان، بر غنا و اثرگذاری آن افزوده خواهد شد. متن پیام تسلیت رئیس‌جمهور به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحیم

درگذشت هنرمند و کارگردان برجسته سینما و تئاتر ایران، زنده‌یاد بهرام بیضایی، ضایعه‌ای برای جامعه هنری و فرهنگی کشور است. وی از زمره هنرمندان مولفی بود که توانست هنر را با تفکر، تاریخ را با اسطوره و نمایش را با هویت ایرانی در آمیزد و آثاری خلق کند که فراتر از صحنه تئاتر و قاب سینما، در حافظه فرهنگی ملت ایران ماندگار شود. بی‌تردید، آثار ماندگار خالق «روز واقعه» سرمایه‌ای ماندگار برای فرهنگ ایران‌زمین و بخشی ارزشمند از میراث فکری و هنری این مرز و بوم به‌شمار می‌آید و در گذر زمان، بر غنا و اثرگذاری آن افزوده خواهد شد. اینچنانچ درگذشت این هنرمند نامدار کشورمان را به خانواده محترم ایشان، جامعه هنری و فرهنگی کشور و همه دوستان‌شان تسلیت می‌گویم و برای آن فقید آرامش ابدی و برای بازماندگان ایشان صبر، سلامتی و تسلی خاطر مسئلت دارم.

مسعود پزشکیان - رئیس‌جمهوری اسلامی ایران

محمود دولت‌آبادی:

دریغ بیضایی!

محمود دولت‌آبادی با بیان احساسش از شنیدن خبر از دست رفتن بهرام بیضایی، با یادآوری خاطراتی می‌گوید: به بیضایی گفتیم، آقای بیضایی شما سعدی زمانه ما هستید و گمان می‌برم که اشتباه نکرده باشم در حدود نیم قرن پیش از این! محمود دولت‌آبادی، نویسنده پیشکسوت کشورمان در پی درگذشت بهرام بیضایی، نویسنده و کارگردان تئاتر و سینما که پنجم دی‌ماه در تولد سالگیش در آمریکا از دنیا رفت، در یادداشتی اختصاصی برای ایسنا نوشت: «دریغ بیضایی!

چه غریبان یکان یکان از دست می‌رویم. چه غریبانه یکایک غریب‌مرگ می‌شویم.

هنوز رطوبت خاک و کفن ناصر تقوایی خشک نشده که خبر از دست رفتن بهرام بیضایی چشمان مرا مرطوب می‌کند. چه تک‌ستاره‌های درخشانی که دور و دورتر ایستاده ماندند تا در گوشه‌هایی از این عالم دق بیارند، درد و رنج زیستن را تاب بیاورند و سرانجام سر بر بالین عدم در خاک فرو بنشینند با دلی ناخرسند می‌شد چنین نباشد. از آن که هنرمندی چون بهرام بیضایی با کار و خلاقیت خود زندگی می‌کرد چنان جوشان که دیده بودم. پس بدیهی‌ست وقتی کار و آفرینش چنان انسانی به تعلیق درآید، هنرمند نیمه‌جان برجای می‌ماند که حالا چه کنم؟ در چنین وضع و حالتی بود که بهرام، دل‌خسته و دل‌زده گویی که به قهر کشور را ترک گفت و در ناد به تبعیدی ناخواسته. بدیهی است بیضایی از چنان دانش و تجربه‌ای برخوردار بود که بتواند در هر کشور و هر دانشگده‌ای هنر تدریس کند، اما بهرام فقط اهل نظر نبود بلکه بیش و بیشتر اهل انجام نمایش بود با خلاقیت‌های لحظه‌لحظه در مسیر تکوین یک نمایش که به تدریج از صحنه‌ها واداشته شد فاصله بگیرد و رو کند سوی سینما که چون از او پرسیده شد چرا نمایش نمی‌نویسی اقلاً! او پاسخ داد وقتی امکان اجرا فراهم نیست چرا باید نوشت و نیازی نبود اشاره کند به نمایش‌های بسیاری که نوشته و در کشور میزبش داشت. باری ... اگر اهل روزانه‌نویسی می‌بودم بسیار نوشتنی‌ها می‌شد داشته باشم از دوره‌ای که در «گروه هنر ملی» کار می‌کردیم - اگرچه چندین بار در کار او نوشته‌ام - اما اهل نگاه به کمیت‌ها نبودم و برای همین یک روز که او نمایشنامه «دیوان بلخ» را در میان جمع بازیگران و حضور عباس جوانمرد، سرپرست و کارگردان گروه خواند، به بیضایی نزدیک نشستم و گفتم آقای بیضایی شما سعدی زمانه ما هستید و گمان می‌برم که اشتباه نکرده باشم در حدود نیم قرن پیش از این!»

یادداشت

محمدعلی نوبیدی

اندک اندک همگان به اهمیت و اعتبار جایگاه و نقش هوش مصنوعی «AI» پی می‌برند و معترف‌اند. اما، نگرانی و دغدغه اصلی اهل پژوهش و تحقیق و تأمل و اندیشه، این است که نکند این مؤلفه بارز روزگار نسل آلفا و این موضوع سرنوشت ساز و آینده‌پرداز، سرگذشتی همانند ظهور و ورود تکنولوژی و تفکر علمی، داشته باشد؟ غفلت از پرسش‌های بنیادین در خصوص هوش مصنوعی، همان نگرانی اگزیستانسیال و وجودی و غیر قابل تقلیل اندیشمندان و دانشمندان روزگار کنونی است. پرسش‌هایی نظیر اینها:

۱- آیا هوش مصنوعی یکی ابزار معرفت آفرین است، یا یک دستگاه حل مسئله؟

۲- پیامدهای دراز آهنگ و «اثرات عمیق» کپی برداری و تقلید مداری در هوش مصنوعی کدام است؟

۳- آیا ایرانیان آگاهی و شناخت شفاف و روشنی از کار و بار هوش مصنوعی دارند؟

۴- علم داده‌ها «Data» با الگوریتم‌ها و ماشین‌های هوشمندی چه نسبتی دارد؟

۵- چگونه در باره هوش مصنوعی پژوهش کنیم؟ آیا پذیرش بدون پژوهش هوش مصنوعی مخاطرات جبران‌ناپذیری ندارد؟

۶- ذهنیت پرورده و خَلَق انسان، با توانمندی هوش مصنوعی چه فرقی دارد؟

منطق و مبنای هوش مصنوعی

۷- آیا هوش مصنوعی می‌تواند «تفکر» کند؟

۸- آیا هوش مصنوعی قدرت رؤیت مشاهدات را دارد؟

۹- اساساً، هوش مصنوعی چگونه بین معانی و مفاهیم همبستگی ایجاد می‌کند؟

۱۰- آیا هوش مصنوعی منطق و مبنای ثابتی دارد؟

۱۱- هوش مصنوعی چه ارتباطی با نظریه کوانتوم «quantum» دارد؟

۱۲- آیا ریشه و مبنای هوش مصنوعی از برهم‌انباشت داده‌ها یا فزهرست کردن بوده‌ها، به بار می‌آید؟

۱۳- اگر هوش مصنوعی دارای منطق و مبنای مشخص است، آن منطق و معیار چیست؟

۱۴- آیا خلاقیت و آفرینشگری در حوزه هوش مصنوعی، معنی دارد؟

۱۵- آزمایش‌ها و آزمون‌ها در «AI» چگونه ممکن است؟

۱۶- اندیشه‌های آفرینشگرانه در هوش مصنوعی چگونه ممکن است؟

۱۷- ژرف‌اندیشی و سخت‌کوشی در هوش مصنوعی به چه معنی است؟

۱۸- آیا از نظر هوش مصنوعی، اندیشیدن همان دیده‌شدن است؟

۱۹- انسجام صورت «form» و ساخت «structure» در نظام هوش مصنوعی چگونه امکان‌پذیر است؟

۲۰- آیا «آثر هوش مصنوعی» نسل انسان را منقرض خواهد کرد؟

این بیست سؤال اساسی و فلسفی، جزو پرسش‌های اصلی مبنایی و منطقی در باره هوش مصنوعی است که نخستین بار به قلم اینچایب طرح می‌شود. یعنی اگر منطق و مبنای هوش مصنوعی را واکاوی و بررسی اندیشگی و علمی قرار ندهیم، این مقوله آینده‌ساز «صورت و سیرت آینده» نیز دچار سطحی‌نگری و سهل‌انگاری و نسبان خواهد شد.

موقع و مقام انسان و انسانیت در قبال ظهور هوش مصنوعی چگونه خواهد